

Θέματα Νεοελληνικής Γλώσσας 3

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Έλληνες ή Ευρωπαίοι;

Θεωρώ την πατρίδα μου ως μάνα. Όχι μονάχα δική μου αλλά και του κόσμου που ζει με συνείδηση τη ζωή του. Η Ελλάδα, γεννήτρια που τροφοδότησε φως στην Οικουμένη, μάνα της Ευρώπης και τροφός της επί τρεις χιλιάδες χρόνια σχεδόν. Έτσι, όπου κι αν σταθείς στην ήπειρό μας, σε βορρά, νότο, ανατολή και δύση της Ευρώπης, θ' αντικρίσεις έντονα και λαμπρά τα ελληνικά ίχνη. Οι άποικοι άφησαν μάρμαρα λαξεμένα, αγάλματα και επιγραφές μες στα τοπία που τα εξανθρώπισαν με τα ερείπιά τους. Οι δάσκαλοι, οι πρόσφυγες, οι καλλιτέχνες και οι καλόγεροι έσπειραν τα ευρωπαϊκά κράτη με τον ελληνικό σπόρο του πνεύματος. Ως τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια τα ευρωπαϊκά σχολεία ξεκινούσαν το φωτισμό των παιδιών απ' την Ελλάδα. Δώσαμε τους σοφούς μας, τους θεούς και ήρωές μας, την ιστορία μας σ' ολόκληρο τον κόσμο.

Είμαστε γνώριμοι, είμαστε συγγενείς, είμαστε οι πρόγονοι. Τα πρόσωπά μας μοιάζουν αδελφικά. Η ζωή μας έχει συγγένειες και ομοιότητες, ο χαρακτήρας μας είναι αλλιώτικος, αλλά μπορεί να εναρμονιστεί με το χαρακτήρα των άλλων λαών.

Τα τελευταία χρόνια, ο τεχνολογικός «πολιτισμός» συνταιριασμένος με την κοινωνία της κατανάλωσης λειαινεί τις ψυχές των λαών, ισοπεδώνει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους και τα μέσα επικοινωνίας και δημοσιότητας μαζί με τα ομοιόμορφα βιομηχανικά προϊόντα επιβάλλουν στα έθνη μια ενότητα ύφους ζωής - τουλάχιστον κατά τα φαινόμενα. Είναι δυνατόν να δεχτούν οι Ευρωπαίοι πως μια τέτοια ισοπέδωση κι ομοιομορφία θα διευκολύνει την ενοποίηση της Ευρώπης, τη σωτηρία και την αξιοπρέπειά της ανάμεσα στις γιγάντιες δυνάμεις που τη συνθλίβουν;

Ένωση της Ευρώπης χωρίς ψυχή, είναι καταδικασμένη να θρυμματιστεί. Η ένωση αυτή πρέπει να γίνει με ψυχή, πρέπει πρώτα να πραγματοποιηθεί μέσα στη συνείδηση των Ευρωπαίων ώστε η αλληλεγγύη τους να ξεκινά από την ίδια τους την ύπαρξη, για να αγγίζει τις μεγάλες ενότητες των λαών.

Κι ο κάθε λαός έχει ψυχή: έχει παράδοση δική του, μνήμη, ιστορία, ιδιαίτερο ύφος ζωής, ιδιοσυγκρασία ξεχωριστή. Αν αυτά ισοπεδωθούν, η ενοποίηση δε θα μπορέσει να γίνει. Γιατί αυτή η ένωση πρέπει να είναι σαν μια ορχήστρα, όπου το κάθε έθνος θα φιλοτιμείται να παίζει το όργανό του όσο καλύτερα μπορεί, πρέπει να είναι σαν ανθρώπινο κορμί συναρθρωμένο με πολλά διαφορετικά όργανα, που εναρμονισμένα συνεργάζονται για την επιβίωση και την ενότητα του ανθρώπου. Είναι η ώρα μιας σοφής και σπουδαίας ενότητας που θα εγγυηθεί την ελευθερία μας που είναι το αιώνιο στημόνι της γνήσιας ευρωπαϊκής ζωής και θα συνεχίσει την ιστορία μας με έναν τρόπο καινούριο, που δε θα πάψει να είναι ανθρώπινος.

Κώστας Τσιρόπουλος (διασκευή)

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Σκίτσο για την Ευρώπη του Ιταλού Lindo Contemori, συνεργάτη των εφημερίδων La Repubblica και Corriere della Serra

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Α. Να χαρακτηρίσεις με την ένδειξη Σωστό-Λάθος τις προτάσεις που ακολουθούν:
(Μονάδες 6)

1. Η Ελλάδα έχει συμβάλει στη διαμόρφωση του ευρωπαϊκού πολιτισμού.
2. Οι λαοί της Ευρώπης ταυτίζονται ως προς τον χαρακτήρα.
3. Ο τεχνολογικός πολιτισμός διευκολύνει την ενοποίηση των λαών της Ευρώπης.

Β. Να ερμηνεύσεις την παρομοίωση από τον συγγραφέα της Ένωσης με «...μια ορχήστρα, όπου το κάθε έθνος θα φιλοτιμείται να παίζει το όργανό του όσο καλύτερα μπορεί». (Μονάδες 8)

Γ. Να περιγράψεις το σκίτσο στο Κείμενο 2: ποιο είναι κατά τη γνώμη σου το μήνυμα του συγγραφέα; (Μονάδες 10)

Δ. «Είναι δυνατόν να δεχτούν οι Ευρωπαίοι πως μια τέτοια ισοπέδωση κι ομοιομορφία θα διευκολύνει την ενοποίηση της Ευρώπης, τη σωτηρία και την αξιοπρέπείά της ανάμεσα στις γιγάντιες δυνάμεις που τη συνθλίβουν;» Να εντοπίσεις τις δευτερεύουσες προτάσεις και να αναφέρεις το είδος και τη συντακτική τους θέση. (Μονάδες 6)

Ε. Να εντοπίσεις μέσα στο Κείμενο 1 μία λέξη (απλή ή σύνθετη) ομόρριζη των παρακάτω λέξεων: θεραπευτικός, βολή, φανερός, απρεπής, διάσπαρτος. (Μονάδες 10)

ΣΤ. Να εντοπίσεις μέσα στο Κείμενο 1 και να αναφέρεις δύο παραδείγματα λέξεων που χρησιμοποιούνται μεταφορικά και στη συνέχεια να γράψεις δύο περιόδους (μία για κάθε λέξη) όπου οι λέξεις θα χρησιμοποιούνται με την κυριολεκτική σημασία τους. (Μονάδες 10)

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Το Κείμενο 1 γράφτηκε πριν από αρκετές δεκαετίες, αλλά είναι ακόμη επίκαιρο. Εσύ, ως νέος Ευρωπαίος ποιες προσδοκίες έχεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση; Κατάγραψε τις σκέψεις σου σε ένα άρθρο που θα δημοσιευθεί στη σχολική εφημερίδα (250 λέξεις). (Μονάδες 50)